

HOEZO, ZORG ?!

KWALITEIT IN DENKEN EN DOEN

Bijlage 3 - p.67

Auteur: dr. Johan Boxstaens

Een voorbeeld: werken binnen een (veranderend) wettelijk kader

Een nieuw decreet over kwaliteit van zorg

Bij de eerste staatshervorming (1980) werd bepaald dat alle 'persoonsgebonden materie' vanaf dan de bevoegdheid zou worden van de gemeenschappen. Dat betekent dat in Vlaanderen alles onder het beleidsdomein van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) onder de bevoegdheid valt van de Vlaamse overheid, zo ook de regelgeving rond kwaliteit van zorg.

Op 3 mei 2023 keurde het Vlaams Parlement een nieuw decreet over de kwaliteit van zorg in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin goed. Dit decreet schetst de grote lijnen voor het werken aan kwaliteit van zorg en formuleert belangrijke principes en verwachtingen ten aanzien van voorzieningen die zorg verlenen. 'Zorg' wordt daarbij breed gedefinieerd: het gaat over de activiteiten in het kader van het gezondheids-, welzijns-, of gezinsbeleid, en omvat dus zowel hulp, ondersteuning, zorg, enz.

Het nieuwe decreet schept een kader, wat impliceert dat er nog veel ingevuld moet worden in overleg en co-creatie met de verschillende betrokkenen. De verschillende actoren zoals voorzieningen, overheid, zorggebruikers maar ook andere actoren zoals accreditatie-instellingen en partnerorganisaties kunnen een plaats krijgen op basis van het decreet. In overleg met alle betrokkenen zal in de toekomst verder invulling gegeven worden aan het decreet. Deze invulling gebeurt waar kan intersectoraal en waar nodig of aangewezen per sector of per werkvorm.

Basisprincipes van het decreet

- Het decreet vertrekt van een **brede benadering van kwaliteit**. Kwaliteit wordt gezien als een onderdeel van maatschappelijk verantwoorde zorg en ondersteuning. Dit betekent dat zorg en ondersteuning naast kwaliteitsvol ook performant, duurzaam, sociaal rechtvaardig, relevant en toegankelijk moet zijn.
- In het werken aan kwaliteit staat de **ervaring van de zorggebruiker** centraal. Kwaliteit van zorg draagt bij aan de kwaliteit van leven van de zorggebruiker en houdt rekening met haar of zijn sociale context.
- Kwaliteit van zorg wordt zoveel mogelijk onderbouwd met **wetenschappelijke evidentie**, maar ook **ervaringsdeskundigheid** wordt meegenomen. Zowel kwalitatieve als kwantitatieve elementen spelen daarin een rol.
- Kwaliteit van zorg is een **gedeelde verantwoordelijkheid**, van voorzieningen en overheid, in dialoog met de zorggebruiker. Daarin is ruimte voor de autonomie en het sociaal ondernemerschap van de voorziening.
- Kwaliteit van zorg vereist **transparantie**, zowel in de totstandkoming, de uitvoering, de monitoring en de evaluatie.
- In het werken aan kwaliteit is er een **continue aandacht voor innovatie** en wordt getracht om zoveel mogelijk in te spelen op opportuniteiten op vlak van zorgvernieuwing.
- Kwaliteit van zorg is het leidend richtsnoer voor de organisatie en uitvoering van de zorg en vertaalt zich in een **impactgerichte kwaliteitscultuur**. Een impactgerichte kwaliteitscultuur is altijd het gevolg van een dynamiek die inzet op voortdurend verbeteren, in een cyclisch en open reflexief proces.

Het belanghebbendenoverleg

Centraal in het decreet staat het 'belanghebbendenoverleg'. Het belanghebbendenoverleg is de overlegtafel, ook wel 'kwaliteitstafel' genoemd, waar alle belanghebbenden in het kwaliteitsverhaal voor worden uitgenodigd: de voorzieningen, de zorggebruikers, de medewerkers, eventueel uitgebreid met academici en experts, of andere belanghebbenden die een bijdrage kunnen leveren. Deze gemengde samenstelling garandeert dat elke blik meekijkt, en zorgt ervoor dat heel concrete stappen vooruit kunnen worden gezet in wat kwaliteit is, moet en kan zijn en hoe die wordt vastgelegd of gestimuleerd. Net de dialoog tussen die verschillende perspectieven, faciliteert een sterker en breder gedragen verhaal en kader. Een belangrijke uitdaging zal zijn om die verschillende stemmen voldoende mee aan tafel te krijgen. Er wordt zoveel mogelijk gekeken naar reeds bestaand overleg, eventueel aan te passen in functie van de noodzakelijke samenstelling. De administratie nodigt de verschillende partners uit en zit het belanghebbendenoverleg voor.

Het nieuwe decreet legt weinig instrumenten en specifieke kaders vast. Het is net aan de belanghebbenden om adviezen te formuleren over hoe best aan kwaliteit wordt gewerkt. Op die manier worden kwaliteitsinstrumenten, -indicatoren en kwaliteitskaders voorbereid.

Bron: www.departementwvg.be/node/4838